

28. LIPNJA - 7. SRPNJA 2019.

8. FESTIVAL MIROSLAV KRLEŽA

poezije
zagreb

Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

M. Krleža

8. festival Miroslav Krleža

28. lipnja – 7. srpnja 2019.

Imamo Šenou, imamo Matoša – kaže na jednom mjestu Marijan Matković – no suvremeni ovaj naš Zagreb ima samo jednog velikog pjesnika i taj je pjesnik Miroslav Krleža. Za razliku od svojih prethodnika, kaže nam Matković, Krleža nije trubadur koji se zaljubio u svoj grad i pjeva mu podoknice nego stvaralac koji je Zagreb inkorporirao u svoju patnju, prkos, konspiraciju, borbu, u trajnost svog otpora zlu. Sve će to reći: Zagreb kod Krleže ne živi samo historijski već je to i perspektiva. Krležin Zagreb je nastojanje da ispod „neprijateljskog i hladnog neba“ otkrijemo smisao, bit, vrijednost i cijenu svoje egzistencije. Preko Krleže razvijamo nove žive dijaloge i susrete. Krležin Zagreb je u fokusu našeg ovogodišnjeg programa, onaj stvarni i onaj imaginarni.

Osmo izdanje Festivala Miroslav Krleža otvaramo premijerom Krležine najpoznatije drame „Gospoda Glembajevi“ u režiji Branka Brezovca, u produkciji Eurokaza, Teatra poezije i Festivala Miroslav Krleža. S ovom predstavom uspostavlja dijalog scensko događanje „Krležina igra detekcije“ koje su dramaturški i režijski oblikovali Mario Kovač i Ana Prolić.

Priređujemo Posvetu Georgiju Paru, najvećem redatelju Krležina teatra, uz izvedbu predstave „U logoru“, koju je režirao u sklopu Festivala Miroslav Krleža 2014. godine.

U Krležinom vrtu ugošćujemo Dragana Despota s monodramom „Na rubu pameti“ kojom je ovaj veliki glumac ostvario vrhunac svoje karijere.

Eurokaz prikazuje svoju novu predstavu „Pjesma cvrčka“ u režiji Ive Srnec.

U popratnom festivalskom programu organiziramo niz zanimljivih događaja. Promoviramo tekst drame Zlatka Svibena „Od Bele do Isabelle“, Marina Bagarić priča povijesti slijepe ulice Gvozd, nastavljamo izložbom „Dijalozi – Vrkljan/Krleža“, susretom „Krleža na češkom“, izložbom „Krležini rukopisi“ (pretisak časopisa „Plamen“, zbirki „Pjesme III.“ i „Lirika“ iz 1919.), a završavamo tradicionalnim gastronomsko-nadrealističkim susretom „Doručak kod Krleže“ (7. 7. u 7 sati ujutro – vrijeme Krležina rođenja), čime ciklički zatvaramo osmo festivalsko izdanje. Svi su programi realizirani u prožimanju različitih poetika i generacija glumaca/glumica jer u doba *Twittera* i „njegova predsjednika“ iznimno je važno još jednom ponoviti koliko je Miroslav

Krleža bitan kao kroničar korektivne historiografije „dvokatnoga“ Zagreba, Hrvatske i Evrope. Naši programi do sada su potvrdili da je riječ o živom autoru u kome se ogleda drama ljudske gluposti suvremenoga svijeta (podjela na dihotomije svih vrsta), i pritom očekujemo u nekoj nadi daleko odlučniju podršku jer gotovo gerilski već osmu godinu za redom gradimo Krležin živi ambijentalni teatar.

Ovogodišnji Festival uvod je u 9. festival Miroslav Krleža koji će se realizirati u znaku *Djetinjstva u Agramu i Zagrebačke komune* ili *Dr. Krleže* prema književnim interpretacijama Bore Ćosića.

Goran Matović, autor i ravnatelj Festivala Miroslav Krleža

21.00 petak, 28. lipnja

Svečano otvaranje
Krležin kazališni vrt

Gvozd 23

GOSPODA GLEMBAJEVI

Premijera

Režija i adaptacija: **Branko Brezovec**

Skladatelj: **Stanko Juzbašić**

Scena: **Ivana Knez**

Kostimi: **Suzana Brezovec**

Svjetlo: **Tomislav Maglečić**

Ton: **Branko pl. Pučeković**

Projekcije: **Ivan Marušić Klif**

Proleter: **Mario Strecha, Ivan Sirotić Grof**

Tehnička suradnja: **Saša Fistrić Fis, Damir Prica, Hrvoje Pelicarić**

Produkcija: **Eurokaz, u suradnji s Teatrom poezije
i Festivalom Miroslav Krleža**

Naci (Ignjat Jacques) Glembay: **ZLATKO BURIĆ KIĆO**

bankar, šef firme Glembay Ltd, pravi tajni savjetnik

Barunica Castelli-Glembay: **DOMAGOJ JANKOVIĆ**

njegova druga legitimna supruga

Dr. phil. Leone Glembay: **MISLAV ČAVAJDA**

sin Ignjata i prve mu supruge rođene Basiliides-Danielli

Sestra Angelika Glembay: **SUZANA BREZOVEC**

*dominikanka, udovica starijeg Glembajevog sina Ivana, rođena barunica
Zygmuntowicz Beatrix*

Dr. theol. et phil. Alojzije Silberbrandt: **ROBERT ŠPANIĆ**

informatore baruničina sina i njen ispovjednik

Oliver Glembay: **PAVLE VRKLJAN**

sin barunice Castelli i bankara Glembaja

„Glembajevi” su ne samo najcjelovitiji, pa time i, nekom klasičnom logikom, najbolji Krležin dramski tekst; njegova trajna aktualnost zapanjuje, iako bi njegova historizacija, čak historizacija s elementima fantastike mogla dati još vrtoglavije učinke.

Izvorno, „Glembajevi” govore o propasti jedne velike kapitalističke obitelji, o načinu kako je veličina te obitelji nastala, kako se u lukavosti održavala i kako se perverzno rastočila. U doba današnje tajkunizacije, koja vlada svim tranzicijskim prostorima od Baltika do Soluna, čini nam se tema te drame ključna za hrabri ulaz u vibriranje teatarske suvremenosti i neporecive aktualnosti.

Nemoral je uvjet i poluga glembajevskog bogatstva, ali prepredenost bezosjećajnosti uči se odavno na službenim školama i ustanovama.

„Glembajevi” su neka vrsta rendgena te bezosjećajnosti, koja i iznimke svojih pravila ne uspijeva presaditi u vrt razuma, već ih priklapa uz tvrde korijene dalekih nejasnoća i mutnih početaka. U tom je smislu lik Leonea, sina starog Glembaja nepodnošljivo dvostruko razapeta figura između krivnje Edipa i pravde Robina Hooda, a stari je Glembay transfiguracija sveprisutnih novovjekovnih tajkuna.

Što će reći „Glembajevi” jesu, ako se tako hoće, kritika trenutne tajkunske nakaradnosti, ali se kritičar te nakaradnosti ama baš nikako ne da pronaći unutar korpusa te drame. Dapače, Krleža poručuje da se ni kritika te stvari, s pripadajućim joj kritičarima ama baš nikako ne da zasnovati niti izvan njezina svijeta, to će reći u stvarnosti. Strategija kritičnosti ne da se zasnovati na onom krležijanski *mutnome*. Kuća se ne da graditi na mulju toga *mutnoga*. Može se samo što prije priznati da su metež i mutež mračni temelji naše oslobođenosti za i pred problemom.

Jedini pozitivni lik u „Glembajevima” jest čovjek najkraćeg fitilja i zagledanosti – klerik Silberbrandt. Onaj koji misli u opasnosti i u domašaju je mutnog.

Tako je to s aktualizacijom te drame, ali historizacija fantastičnih prilagodbi, koje je Krleža zaboravom *Legendi* pripitomio, i u drami pritajio, mogla bi biti mnogo zanimljivija i djelotvornija.

„Glembajevi” jednostavno nisu realnost, već fikcija, eventualno jednadžba s komponentama stvarnosti, ali rezultatama fikcije. Ili obratno, kako sugerira Gavella, tvrdeći da glembajevski likovi *nikada ne pokušavaju sakriti svoju literarnu provenijenciju*.

Kamoli sreće da smo imali, u vremenu te drame, i u ondašnjoj socijalističkoj stvarnosti, tako uljuđene, pa i demagoški uljuđene, na duhovnost svake vrste, od religijske do artistske, priklonjene, dobrostojeće hazjajine koji su svojim sinovima pripremili uzmak ili dopustili bijeg u umjetničku beskorisnost.

Da smo tako nešto imali, danas ne bismo svjedočili animalnoj akumulaciji kapitala i raspadu svake prisebnosti.

Iz svega ovog dade se nazrijeti da se radi o gorkom, ali ne baš pesimističnom pristupu, koji odbacuje svaki pomak i prebačaj u retoričnost, blagolagoljivost svake vrste, u ono što Adorno naziva *vulgarnim idealizmom*.

Nema spasa u naciji, nema nam morala, nema religioznosti, iskupljenja, savjesti. Ima *mutno u nama* i s tim mutežom priznanja zasnujmo jedan održiviji svijet nepodnošljive osjećajnosti i prisiljene čovječnosti.

21.00 subota, 29. lipnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

GOSPODA GLEMBAJEVI

Režija i adaptacija: **Branko Brezovec**
Skladatelj: **Stanko Juzbašić**
Scena: **Ivana Knez**
Kostimi: **Suzana Brezovec**
Svjetlo: **Tomislav Maglečić**
Ton: **Branko pl. Pučeković**
Projekcije: **Ivan Marušić Klif**
Proleter: **Mario Strecha, Ivan Sirotić Grof**
Tehnička suradnja: **Saša Fistrić Fis, Damir Prica, Hrvoje Pelicarić**
Produkcija: **Eurokaz, u suradnji s Teatrom poezije
i Festivalom Miroslav Krleža**

Naci (Ignjat Jacques) Glembay: **ZLATKO BURIĆ KIĆO**
bankar, šef firme Glembay Ltd, pravi tajni savjetnik

Barunica Castelli-Glembay: **DOMAGOJ JANKOVIĆ**
njegova druga legitimna supruga

Dr. phil. Leone Glembay: **MISLAV ČAVAJDA**
sin Ignjata i prve mu supruge rođene Basilides-Danielli

Sestra Angelika Glembay: **SUZANA BREZOVEC**
*dominikanka, udovica starijeg Glembajevog sina Ivana, rođena barunica
Zygmuntowicz Beatrix*

Dr. theol. et phil. Alojzije Silberbrandt: **ROBERT ŠPANIĆ**
informator baruničina sina i njen ispovjednik

Oliver Glembay: **PAVLE VRKLJAN**
sin barunice Castelli i bankara Glembaja

21.00 nedjelja, 30. lipnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

KRLEŽINA IGRA DETEKCIJE

Režija: **Mario Kovač**

Dramaturgija: **Ana Prolić**

Voditelj: **Mario Kovač**

Izvođe: **Goran Grčić, Nikša Marinović, Domagoj Janković**

Natjecatelj: **Goran Matović**

U skladu s tradicijom Festivala koji teži evaluaciji Krležine ostavštine iz različitih, novih i nadasve originalnih kutova gledanja, ova predstava bit će prvenstveno dramaturški odmaknuta od klasičnih, linearnih izvedbi Krležinih djela. Podijeljena u nekoliko dijelova koji simuliraju različite segmente popularnih televizijskih kvizova („Kviskoteka“, „Potjera“, „Tko želi biti milijunaš“ – čiji naziv, u konačnici, i parafrazira) zaplet predstave će se baviti imaginarnom oporukom Ignjata Glembaya u kojoj dotični razbaštini svog jedinog živućeg nasljednika Leonea Glembaya te posthumno sponzorira kviz o poznavanju vlastite „mitološke“ povijesti. Pobjednika kviza očekuje bogato nasljedstvo te pripadajuće titule i blagodati. Kroz ironičnu obradu širokoj javnosti poznatih igara (DA-NE pitalice, igra detekcije, izbacij uljeza...) dramaturginja Ana Prolić provući će čitav niz citata i parafraza Krležinih rečenica iz njegovih dramskih i proznih djela te eseja.

Naglasak će, logično, biti na drami „Gospoda Glembajevi“ ali obilato ćemo crpiti i građu iz djela kao što su „Povratak Filipa Latinovicza“, „Banket u Blitvi“, „Zastave“, „U agoniji“, „Leda“, „Deset krvavih godina“ te „Moj obračun s njima“. Kao što je razvidno, koncentrirat ćemo se na tzv. „građanski“ opus Krleže što je i logično s obzirom na odabranu formu, a osnovni motivi za kojima ćemo tragati su odnosi Krležinih likova, a time i njega samoga, spram međuobiteljskih odnosa te, ne manje važno, spram financija, odnosno kapitalizma kao takvog.

Stavljajući Krležine bezbroj puta secirane likove u novi kontekst, želimo dobiti svjež i duhovit pogled na njih neopterećen klasičnim patosom uz neizbježnu dozu humora koja proizlazi iz ovakvog čitanja, no zadržavši dužno poštovanje spram originala koji ćemo citirati. Nije nam želja prekrajanjem Krležinih rečenica doći do nekih novih „istina“ već gledatelje predstave staviti pred svojevrсни test/kviz poznavanja Krležinog opusa.

21.00 ponedjeljak, 1. srpnja

Krležin kazališni vrt

Gvozd 23

KRLEŽINA IGRA DETEKCIJE

Režija: **Mario Kovač**

Dramaturgija: **Ana Prolić**

Voditelj: **Mario Kovač**

Izvođe: **Goran Grgić, Nikša Marinović, Domagoj Janković**

Natjecatelj: **Goran Matović**

21.00 utorak, 2. srpnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

Posveta Georgiju Paru

MIROSLAV KRLEŽA *U LOGORU, 2. ČIN*

Režija: **Georgij Paro**
Suradnik režije: **Marina Pejnović**
Izbor kostima: **Doris Kristić**

Glume:

Kadet Horvat: **Ivan Čuić**
Oberleutnant doktor Gregor: **Andrej Kopčok**
Oberleutnant doktor Puba Agramer: **Karlo Mlinar**
Oberleutnant Walter: **Lujo Kunčević**
Infanterist Podravec: **Fabijan Pavao Medvešek**
Poljski Židov: **Bernard Tomić**

Zahvaljujemo Peri Kvirgiću na dragocjenoj suradnji u oblikovanju uloge poljskog Židova – Ahasvera.

U programu posveta sudjeluju **Alma Prica, Vladimir Gerić, Doris Kristić, Hrvoje Ivanković i Goran Matović.**

Hommage Gavellinoj predstavi „U logoru“ iz 1954. godine u Zagrebačkom dramskom kazalištu.

Krležina drama „U logoru“ (1934.), koju sâm autor smatra preradbom vlastite drame „Galicija“ (1922.), koja se odnosi se na hrvatski logor i galicijsko ratište 1916. godine, u ovome će izvedbenom fragmentu biti predstavljena samo drugim činom, i to kako bi se naglasila Horvatova pozicija glasa pobune i otpora – njegovo NEĆU! Naime, otvaranjem pitanje slobodne volje, Horvat odustaje od indiferentne pozicije ratnoga *bordelmuzikanta*.

Krležina *stanja* u navedenom razdoblju čini se da su vjerodostojno opisane u „Kratkom životopisu piščevu“, što ga potpisuje Uredništvo „Nove Evrope“, gdje je navedeno kako je nakon iskustva Galicije **„zabušavao‘ (...) na razne načine sve do kraja rata, provodeći vrijeme po bolnicama i po redakcijama dnevnih listova“** (Uredništvo „Nove Evrope“ 1921). Ili Krležinom iskrenom (ali i autoironičnom) eksplikacijom: **„Ja lično nikada nisam bio u vatri niti u opasnosti**. To ističem zato jer sam više puta čitao po novinama, da sam ja neki antimilitaristički pisac koji se mnogo napatio na fronti i ‘koji je na svome mesu osjetio sav užas rata!’“ (S. M.)

21.00 srijeda, 3. srpnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

Posveta Georgiju Paru

MIROSLAV KRLEŽA
U LOGORU, 2. ČIN

Režija: **Georgij Paro**

Suradnik režije: **Marina Pejnović**

Izbor kostima: **Doris Kristić**

Glume:

Kadet Horvat: **Ivan Čuić**

Oberleutnant doktor Gregor: **Andrej Kopčok**

Oberleutnant doktor Puba Agramer: **Karlo Mlinar**

Oberleutnant Walter: **Lujo Kunčević**

Infanterist Podravec: **Fabijan Pavao Medvešek**

Poljski Židov: **Bernard Tomić**

21.00 četvrtak, 4. srpnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

Miroslav Krleža

NA RUBU PAMETI

Dragan Despot, monodrama

Glazba: **Arsen Dedić**

Objavljen 1938. godine Krležin roman „Na rubu pameti” predložak je monodramskog autorskog projekta glumca Dragana Despota koji potpisuje dramaturšku obradu, režiju i izvedbu, dok je autor glazbe Arsen Dedić. U dramaturškoj i glumačkoj interpretaciji romana, Despot se promišljeno i precizno usredotočuje na životnu ispovijed intelektualca koji se usudio otvoreno suprotstaviti moralnoj hipokriziji malograđanskog društva i zbog toga podnosi nemilosrdnu osudu. Sam na sceni, u intimističkom ugođaju, Despot uspijeva snagom svoje glumačke igre gledatelju imaginirati sve prostore i situacije u kojima se odigravaju Doktorovi sukobi – od blagovaonice, hotela, sudnice i kaznionice do ludnice. Despot igra Krležina Doktora u širokom rasponu izražajnih mogućnosti svoga talenta i zrelosti, stvorivši živ i dojmljiv scenski lik: izvanredno sugestivan, u visokom intenzitetu govora, ali nimalo patetičan te u svojoj interpretaciji on uspijeva spojiti emociju i ironiju, sjetnu liričnost i razornu intelektualnu analitičnost. Dragan Despot glumac je nevjerojatne scenske energije i unutrašnje koncentracije, jedan od malobrojnih koji s fascinantom lakoćom govori Krležinu rečenicu i duboko, mogli bismo reći – gotovo organski doživljava i posvaja sudbinu lika. Iako su glupost i licemjerje svezremenske teme, važno je naglasiti kako Dragan Despot želi i uspijeva Krležu igrati upravo u odrazu našega vremena. Nedvojbeno, snagom svoje interpretacije emotivno i intelektualno, Despot angažira gledatelja, pa je po svemu očito kako je na našoj kazališnoj sceni „Na rubu pameti” rijetko viđen, istinski umjetnički čin. Ova monodrama je 2005. godine odnijela gotovo sve važnije hrvatske kazališne nagrade, poput Dujšinove nagrade, Nagrade Vladimir Nazor, Nagrade Marul i Nagrade Slobodne Dalmacije na Marulovim danima te Nagrade Fabijan Šovagović na Festivalu glumca.

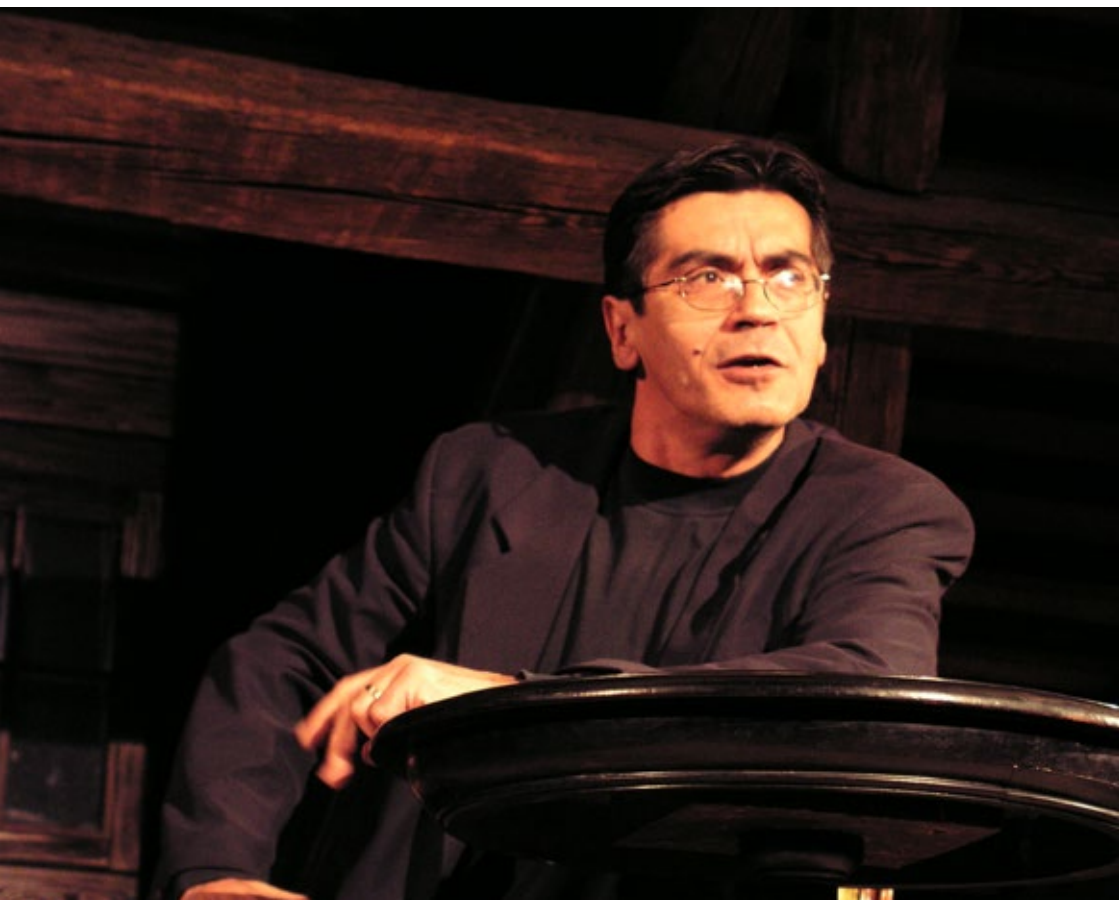
21.00 petak, 5. srpnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

Miroslav Krleža

NA RUBU PAMETI

Dragan Despot, monodrama

Glazba: **Arsen Dedić**

21.00 subota, 6. srpnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

PJESMA CVRČKA

Dramatizacija novele *Cvrčak pod vodopadom*
Miroslava Krleže

Redateljica: **Iva Srnec**

Dramatizacija: **Beatrica Kurbel**

Scena: **Tihomir Milovac**

Kostimi: **Petra Mina Petričec**

Glazba: **Nikola Kodjabashija, Antun Toni Blažinović**

Pokret: **Irena Mikec**

Oblikovatelj svjetla: **Tomislav Maglečić**

Oblikovatelj tona: **Branko pl. Pučeković**

Svjetlosna operativa: **Pero Đurđević**

Tonska operativa: **Aleksandra Milošević**

Projekcije: **Hrvoslava Vukušić**

Tehničko vodstvo: **Stjepan Filipec Ges**

Scenska operativa i rekvizita: **Ivica Kranželić**

Produkcija: **Ana Miljanić, Ivona Filipović-Grčić, Suzana Brezovec**

Grafičko i likovno oblikovanje promotivnih materijala: **Dejan Dragosavac Ruta**

Igraju: **Igor Baksa, Mira Bosanac, Marija Šegvić, Siniša Miletić te Edita Čurak Arseta, Eduard Peršun, Liljana Aleksić Ćuk, Vera Filipović, Franjo Kaučić, Vlado Špiljak, Petar Pohovski, Marija Firšt, Branka Krog, Nada Bedeniković, Ljiljana Hostić, Slavica Vidaček i Karolina Hostić**

„Pjesma cvrčka“ slobodna je dramatizacija novele „Cvrčak pod vodopadom“ Miroslava Krleže, prošarana nizom proznih i lirskih fragmenata njegova opusa.

Ova nešto manje poznata Krležina novela bavi se gustom, ustajalom, zatupljujućom atmosferom, ne samo hrvatske, provincije nakon Prvog svjetskog rata od koje ustreptali, hipersenzibilni pojedinac bježi ususret ne tako dalekim intenzitetima bojišta i rovova, pokazujući duboku čežnju za njihovim moralnim i emotivnim katarzama koje su završile funebralnim ishodima.

Taj svijet stvarnih laži, ma koliko bio svjestan svojih sitnih nemoći, ma koliko tu nemoć licemjerno i sugestivno iskorištavao pripisujući medikamente iznurenom junaku Cvrčku, ipak nam otvara neki zakutak svoje duše. Nije sve izgubljeno: dubok trag poezije bridi u svima nama, plaši nas grmljavinom

svojih nedohvatljivih zatomljenosti. Otuda kombinacija Krležinog proznog i lirskog pisma, otuda opravdanje za plemenitu konfuziju, gotovo nebrigu oko vanjskog i unutarnjeg govora.

Rastačući unutarnju konzistenciju boli u klaustrofobiji beznadne liječničke ambulante, predstava pokušava progovoriti sljedeća pitanja: Je li moguće voditi dvostruki život nakon opetovanih susreta sa smrću koja se na grobljima nježno skriva u flautama tih živih mrtvacu? Jesu li preživjeli zaista sretnici?

„Pjesma cvrčka” predsmrtna je lauda od rata odbačena čovjeka koji bi da ne zna što će sa svim tim umrlim ljudima koje nosi u sebi, pokušavajući svoj um i tijelo prisiliti na ono što mu je od živosti života ostalo. Beskonačni razgovori s mrtvima njemu su vedriji i sretniji nego interakcije sa živima. Njegova glavna premisa da smrću bližnjih umiremo prije svoje konačne prave smrti, jer na taj način odlazi i dio nas u njihovim uspomenama, optimistična je konstatacija.

Cvrčku, što prije k mrtvima, što prije k uspomenama, što prije pod vodopad!

Predstava je inicijalno nastala kao dio projekta „Scenska kreativnost u starijoj dobi”, koji je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda, namijenjenog unapređenju vještina osoba starijih od 54 godine kroz umjetničke aktivnosti radi povećanja njihove socijalne uključenosti i vidljivosti. U sklopu projekta izvedena je 8 puta (2 puta u Zagrebu, po jednom u Gospiću, Slavonskom Brodu, Sisku, Pregradi i Petrinji uz sudjelovanje lokalnog stanovništva), a kulminirala je završnom megaizvedbom na platou ispred Mamutice s ukupno 64 izvođača.

Popratni program:

19.00 nedjelja, 30. lipnja

Krležin kazališni vrt

Gvozd 23

Promocija knjige Zlatka Svibena:

„OD BELE DO ISABELLE”

Sudjeluju: **Zlatko Sviben, Ljiljana Bogojević, Matija Prskalo, Bojan Marotti, Goran Matović**

KRLEŽIN KRUG KREDOM: OD BELE DO ISABELLE

Pred nama je neobičan tekst, scenska igra Zlatka Svibena koja se bavi ženama iz kruga književnika Miroslava Krleže: Od Bele do Isabelle, što će reći od piščeve supruge (Bele) do ideje „vječne ženstvenosti” (Isabelle), intenzivno prisutne u piščevoj zbilji. A zbilja je za Krležu njegovo djelo, pjesme, proza, drame, eseji i polemike. Na to upućuje uvodna, predstavljачka stranica koja umjesto „klasičnog” popisa osoba i osnovnih podataka o njima (starost, zanimanje i mogući rodbinski odnos s ostalima) donosi „milenijsku sliku” svijeta s pomno složenim glasovima, mjestima i vremenima. Sve je tu i svi su tu: protagonisti, promatrači, dramska i memoarska lica, glasovi putni i usputni, anonimna šaputanja, kazivači i prikazivači, kuće, hoteli i ulice. Duh XX. stoljeća, zrak novoga doba. Još kad dodamo da sve te pojave povezuju citati, komentari, prozni istršci, fragmenti pisama i znakovite tišine – gledatelj/čitatelj nenaviknut na buku u modernoj komunikaciji u prvom trenutku može ustuknuti pred navalom raznoraznih atrakcija. No – samo u prvom trenutku. Već časak kasnije hrabro zauzima svoje mjesto u stihiji i vođen sigurnom rukom redatelja kreće putem koji vodi prema neprobojnoj tajni Krležine intime – ženama njegova života. Naime, svaki od govornika u ovom gustom verbalnom pletivu nosi neku obavijest o piščevim damama, o bračnoj družici Beli, zavodljivoj ruskoj emigrantici Irini Aleksander ili darovitoj poljskoj spisateljici Zofiji Nałkowskoj, ali i o piscu i ljudima iz njihova kruga te uspostavlja svijet u kojemu su sudionici

već jednom djelovali kao u svom vremenu. Sad se njihova igra odvija kao repriza, kao ponovno složeno mjesto/vrijeme u kojemu čitatelji/gledatelji postaju njihovi suvremenici i sugovornici. Autor ne gradi radnju s pomoću sustava događaja nego prezentira razmišljanja stvorena od različitih tekstova i konteksta te tako „vuče” igru prema početku ili kraju, ovisno o tome što sugovornik želi doživjeti. A to bismo već mogli nazvati novim žanrom.

Dokumentarna drama *Od Bele do Isabelle* puno je više od zrcalne igre kojom autor Zlatko Sviben želi privući čitatelja/gledatelja. To je sudbinski krug kredom koji se stalno pomiče: jednom se širi, drugi put sužava. Jednom ide prema gledatelju/čitatelju, drugi put bježi od njega. Kao i vrijeme, uostalom, koje stoji dok gledatelj/čitatelj juri naprijed.

Irena Lukšić

19:00 ponedjeljak, 1. srpnja
Tuškanac - Krležin Gvozd

POVIJEST SLIJEPE ULICE GVOZD

Sudjeluju: **Marina Bagarić i Zoran Kelava**

U šetnji smo s Marinom Bagarić i Zoranom Kelavom od križanja Ulice Tuškanac i Ulice Krležin Gvozd do zadnje Krležine adrese na broju 23. Marina Bagarić priča o povijesti slijepice ulice Gvozd i njezinih petnaest vila, o arhitektima i stanarima, čija će prezimena Krleža „posuđivati” u *Zastavama*. Šetnju završavamo u vrtu vile Rein, posljednje izgrađene vile u ulici, u kojoj je Krleža živio od 1952. do 1981. Doznat ćemo tko je bio Adolf Rein i kako je arhitekt Lubynski 1928. oblikovao životni prostor njegove obitelji. U negdašnjoj blagovaonici, mjestu okupljanja i društvene reprezentacije, koju je Krleža-stanar pretvorio u svoju radnu sobu, predstaviti ćemo tekst „Krležin Gvozd prije Krleže” iz časopisa „Gordogan”, te najaviti knjigu „Krležin Gvozd i njegovi stanari”.

19.00 srijeda, 3. srpnja

Memorijalni prostor Miroslava i Bele Krleže
Krležin Gvozđ 23

OTVARANJE IZLOŽBE

DIJALOZI – ZLATAN VRKLJAN/MIROSLAV KRLEŽA

Autor postava: **Tonko Maroević**

ZLATAN VRKLJAN KOD MIROSLAVA KRLEŽE

Festival Miroslav Krleža propituje odnos suvremenih likovnih umjetnika prema djelu Miroslava Krleže. Kao i proteklih godina, kada je održana izložba koja je razmatrala dijalog Krleža – Babić i Krleža – Bučan i za 2019. godinu priredit ćemo izložbu „Krleža – Vrkljan: Dijalozi“. U Memorijalnom prostoru Miroslava i Bele Krleže (čije se prostorije kružno povezuju) postaviti ćemo u odgovarajućoj dramaturgiji slike istaknutog suvremenog slikara Zlatana Vrkljana te na taj način uspostaviti novi dijalog s Miroslavom Krležom. Krleža je od svojih početaka imao živi odnos s likovnom scenom i bitno je utjecao na modernu hrvatsku umjetnost, a što se manifestiralo u nizu opusa od Hegedušića i Augustinčića, Svečnjaka i Radauša, Vanište i Stančića, Boureka i Marije Ujević, pa do Šercara i Kauzarića itd.

Naime, malo koji je značajni slikar i kipar ostao ravnodušan na Krležino djelo, bilo da ga je promatrao kao „crnu mrlju“ ili „crvenu krpu“. Taj dijaloški niz nastavljamo s našom novom izložbom „Vrkljan kod Krleže ili Dijalozi“.

Iskusni čitalac i iskreni poštovalac djela Miroslava Krleže, slikar Zlatar Vrkljan sa zadovoljstvom se odaziva sudjelovanju na Festivalu Miroslav Krleža, ali ne izlaže djela izravno nadahnuta piščevim tekstovima, još manje ilustracije ili idealizirane portrete karakterističnih likova. Ipak, u sažetom izboru ovdje predstavljenih Vrkljanovih slika naći ćemo neke reference na koloplet Krležinih likovnih stavova i ocjena. Primjerice, kadrovi nadahnuti variranjem Stančićevih motiva svakako imaju poveznicu s prvom monografijom varaždinskog umjetnika ispisanu empatijski upravo Krležinim perom a mrtve prirode i svojevrсна odavanja počasti Stupičinu kistu, mogu se ulančati u baštinu naših „minhenovaca“, posebno Račića koji je bio Krležina trajna ljubav i preokupacija. Konačno, amblematski portreti Kandinskoga i Kleea

odnose se na protagoniste dominantnih umjetničkih ideja epohe u kojoj se Krleža formirao, a na koje je potom i afektivno i intelektualno vrlo određeno reagirao. Vrkljanov slikarski ulazak u Krležine radne prostore svakako je produžetak svojevrsnoga kreativnog dijaloga i znak neprekinuta kontinuiteta promišljanja smisla i mogućnosti likovnog izraza.

Tonko Maroević

12:00 četvrtak, 4. srpnja

Krležin kazališni vrt

Gvozd 23

KRLEŽA NA ČEŠKOM KRLEŽA I ČESI

Sudjeluju: predsjednik Hrvatsko-češkog društva **Marijan Lipovac**,
Petra Kurtela, **Goran Matović**, **Mladen Vujičić**

Iako se čini da su veze Miroslava Krleže s Česima i Češkom bile tek usputne, njegovi kontakti s osobama češke nacionalnosti i recepcija njegova djela u Češkoj važan su dio njegove biografije. Krleža je u Češkoj boravio od prosinca 1931. do veljače 1932. i u Zbraslavu kraj Praga napisao roman Povratak Filipa Latinovicza te upoznao neke od istaknutih čeških književnika. Važne informacije o Rusiji Krleža je dobio čitajući kao mlad djelo Tomáša G. Masaryka Rusija i Europa. Krleža je kritički pisao o staljinističkim čistkama u Čehoslovačkoj, a u svojim dnevničkim zapisima ostavio je i zapažanja o Praškom proljeću 1968. godine. Kao prijatelj arhitekta češkog porijekla Jaromira Dubskog Krleža je, kako se sam hvalio, izradio idejni nacrt crkve svetog Nikole Tavelića u Zagrebu.

Prije smrti Krleža je razmišljao o tome da sređivanje svoje ostavštine prepusti najvećem češkom kroatistu Dušanu Karpatskom, uredniku dvaju ciklusa njegovih sabranih djela (1965.–2000. i 2013.). Važna osoba na početku Krležine književne karijere bio je koprivnički izdavač Čeh Vinko Vošicki koji je 1923. prvi u Hrvatskoj počeo izdavati njegova sabrana djela. Susret će biti posvećen vezama Miroslava Krleže s Česima i Češkom, uz navođenje pojedinih događaja iz njegove biografije i citata iz njegovih djela koji to potvrđuju. Govorit će se i o Vinku Vošickom i njegovoj povezanosti s Krležom te o njihovoj prepisci.

12.00 petak, 5. srpnja

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
Hrvatske bratske zajednice 4

IZ *AUTOROVA* PERA: RUKOPISNA GRAĐA MIROSLAVA KRLEŽE

Sudjeluju: **Lada Čale Feldman**, **Tatijana Petrić**, glavna ravnateljica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, **Goran Matović**, autor i ravnatelj Festivala Miroslav Krleža, **Irena Galić Bešker**, voditeljica Zbirke rukopisa i starih knjiga NSK

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu predstavlja rukopisnu građu iz Krležine ostavštine, kojom prati program 8. festivala Miroslav Krleža. Piščeva rukopisna ostavština pohranjena je u Zbirci rukopisa i starih knjiga. Za ovu prigodu iz trezora na svjetlo dana iznosimo rukopise iz dramskoga ciklusa o Glembajevima, roman „Na rubu pameti”, putopisnu knjigu „Izlet u Rusiju”, „Balade Petrice Kerempuha” i dr. Susret u središnjoj hrvatskoj knjižnici prilika je i za promociju pretiska prvoga broja časopisa „Plamen” koji su tijekom 1919. godine uređivali Miroslav Krleža i August Cesarec.

7.00 nedjelja, 7. srpnja
Krležin kazališni vrt
Gvozd 23

DORUČAK KOD KRLEŽE

Koncepcija: **Goran Matović i Suzana Marjančić**

Sudjeluju: **Gabi Novak, Tonko Maroević, Nikša Marinović, Dajana Čuljak, Ana Marija Žužul, Irena Šekez Sestrić, Mario Igrec, Bruno Philipp, Goran Matović**

Na gastronomsko-nadrealističkom susretu „Doručak kod Krleže” (u 7 sati ujutro – vrijeme Krležina rođenja) na Gvozdu, od 2. festivala Miroslav Krleža (2013.), poslužujemo doručak u formi slatke zakuske – slatkiša koje je Krleža naročito obožavao (kafe-šnite uz čaj, kavu i/ili jutarnju rakiju – osoban odabir). Naime, kao što je zapisala Eliza Gerner – Krleža je volio slatko, primjerice, za kafe-šnite kao kadet u Pečuhu pisao je ljubavne pjesme prema narudžbi prijatelja Milana Arka za njegovu djevojku. Slastičarnica Zagreb za ovaj rođendan (ne fetišističku svetkovinu već upravo alter-izazov svim Krležinim negatorima/negatoricama) ponovno radi Krležine kafe-šnite.

U okviru ovogodišnjeg Doručka kod Krleže promovirat ćemo reprint Krležinih zbirki „Pjesme III.” i „Lirike” (Biblioteka Festivalski Krleža, nakladnici: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Jesenski&Turk i Teatar poezije – Festival Miroslav Krleža).

Poseban događaj uz čitanja Krležinih snova iz „Dnevnika” čini sudjelovanje Gabi Novak o kojoj Krleža piše „moja ljubimica Gabi Novak, najsimpatičnija kanconijerka se porodila. Rodila je sina. Nema je na televiziji.” Iz Krležinih snova pod dnevničkim datumom 5. IV. 1968.: „(...) to je slatka Gaby, ali to nije ni Gaby, to neko lirsko voštano biće, i taj fantom (Gaby) objašnjava mi kakva je sve zamršena procedura potrebna da bi se odgojila ova vrsta ruža, s cvjetovima kao koprive paprenim.”

Inicijacija gastronomsko-nadrealističkoga susreta „Doručak kod Krleže” nastala je na temelju Krležina pisma Mati Lončaru u kojemu Krleža autoironijski prema kabalističkom sustavu opisuje brojeve/datume vezane uz vlastito rođenje.

„Dijete je dakle rođeno 7. 7. 1893. u 7 sati ujutro (petak), a čitao sam u Miljukovljevim ruskim 'Pariškim novinama' god. 1938. jula da će se ova astrološko-kabalistička kombinacija javiti opet za nekoliko stotina godina, jer zbroj broja 1893 iznosi 21 (1+8+9+3), a to je opet djeljivo s tri (21:3=7), daje tri sedmice 7,7,7, a sudbina djeteta zapletena u ovom kolopletu od sedam sedmica - nije od ovoga svijeta - završit će svoj život na štakama! Bravo!”

Krležino pismo Mati Lončaru, ulomak (usp. zbornik „Krleža danas. Prilozi suvremenom promišljanju Krleže”, ur. Marina Vujčić i Velimir Visković, 2007., str. 77).

Molba sudionicima/sudionicama ranojutarnje rođendanske proslave – kako bismo i odjevno performativno upotpunili gastronomsko-nadrealistički susret, molimo Vas da se odjenete u bijelo, naravno, ako Vam svakodnevnica, radni ritam dozvoljava.

Sponzor događanja: Slastičarnica Zagreb

Impressum

Organizacija i program Festivala: **Teatar poezije**

Utemeljitelj, autor i ravnatelj Festivala Miroslav Krleža: **Goran Matović**

Izvršna producentica: **Romana Brajša**

Voditeljica protokola: **Irena Škežez Sestrić**

Asistent produkcije i koordinator tehnike: **Bojan Valentić**

Fotografi: **Saša Novković i Ines Novković**

Snimatelj: **Antun Bukovec**

Tehničko vodstvo: **Alen Marin**

Oblikovanje: **Studio Imago**

Fotografija na naslovnici: **Frano Vodopivec**, ustupio Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb

Pokrovitelji: **Grad Zagreb, Ministarstvo kulture RH i Turistička zajednica grada Zagreba**

Izdavač: **Teatar poezije**

Cijena ulaznica: „**Gospoda Glembajevi**” i „**Doručak kod Krleže**” **100,00 kuna, ostale izvedbe 70,00 kuna, a ulaz na popratne programe je slobodan.**

Prodaja ulaznica i razgled Memorijalnog prostora sat vremena prije početka predstave.

Voditeljica Memorijalnog prostora Miroslava i Bele Krleže: **Vesna Vrabec**

www.ulaznice.hr

Informacije:

095 353 7172

teatar.poezije@yahoo.com

 @teatarpoezije

Na Festivalu Miroslav Krleža, koji se smatra javnim okupljanjem, predviđeno je sudjelovanje predstavnika medija i druge zainteresirane javnosti te će informacije s događanja u obliku tonskih, fotografskih i video zapisa biti javno dostupne, a sve u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Ovom napomenom informiramo Vas o obradi osobnih podataka koja je u skladu s Općom uredbom o zaštiti osobnih podataka.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

Gostionica TIPTOP

medijski pokrovitelji:

organizator:

